

СОЦІАЛЬНИЙ СТЕРЕОТИП ЯК ФУНДАМЕНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ

Алієв Алі, гр. ТХ-24

Науковий керівник – викл. Ковальчук Н.Є.

Харківський державний університет харчування та торгівлі

У кожного народу, у всіх націй формуються ті або інші уявлення про навколишній світ, про людей, про представників іншої культури. У суспільстві складаються певні стереотипи – як відносно самих себе, відносно поведінки та традицій в межах свого культурного середовища, так і відносно представників іншого мовного і культурного простору. Порівняння з іншими народами допомагає кожному з них відчутти свою власну індивідуальність.

Зустрічаючись з представниками інших народів і культур, людина зазвичай проявляє природну схильність сприймати їх поведінку з позицій своєї культури. При цьому без уміня швидко та правильно оцінити співрозмовника складно орієнтуватися в іншому соціальному і культурному оточенні. Найчастіше нерозуміння чужої мови, символіки жестів, міміки і інших елементів поведінки веде до спотвореного тлумачення сенсу їх дій, що породжує такі негативні відчуття, як настороженість, презирство, ворожість. Реальним виходом з цих негативних ситуацій є стереотипи, які стають свого роду підказками, що допомагають сформувати думки, припущення й оцінки інших людей. Стереотипи дозволяють людині скласти уявлення про світ в цілому, вийти за рамки свого вузького соціального, географічного і політичного світу.

Стереотипними формами поведінки є будь-які відносно стійкі акти діяльності, що повторюються. Наприклад, обряди, звичаї, етикет, трудові традиції, ігри, свята, виховання і багато інших процесів.

Для успішного здійснення комунікації між представниками різних націй необхідно не лише володіти мовою, але і також володіти фоновими знаннями – володіти базовою інформацією про національні особливості культури співбесідника.

Іншими словами, людська культура є реорганізацією різних моделей поведінки людей в тому або іншому середовищі, тобто, безсумнівно, формування стереотипів – це свого роду економія власних зусиль в процесі ознайомлення з певною культурою.

Можна сказати, що стереотип характерний для свідомості та мови представника культури, він свого роду фундамент культури, її яскравий представник, а тому є опорою для людини в діалозі культур.